

ΘΥΜΙΑΜΑ

«Θυμιάμα Σοι προσφέρομεν, Χριστέ ὁ Θεός ἡμῶν, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας πνευματικῆς»

Ἑβδομαδιαῖο περιοδικό • Ἀριθμ. φύλ. 50

22 Ἀπριλίου 2018

Συντάκτης: Ἐπίσκοπος Ἱερραμίας

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΩΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕ ΠΡΩΤΗ ΤΟΝ ΑΝΑΣΤΑΝΤΑ ΚΥΡΙΟ*

1. Ἐορτάζουμε, ἀδελφοί χριστιανοί, τό λαμπρό γεγονός τῆς πίστες μας, τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ μας εἶναι καὶ δική μας ἀνάπλασι καὶ ἐπαναφορὰ στὴν ἀθάνατη ζωὴ τοῦ πρώτου Ἀδάμ, πού εἶχε στὸν παράδεισο, προτοῦ νὰ ἀμαρτήσῃ. Κανείς δὲν εἶδε τὸν Ἀδάμ τότε ὅταν τὸν δημιουργοῦσε ὁ Θεός, ἀλλὰ ὅταν ἔλαβε τὴν πνοή τῆς ζωῆς μέ τό θεῖο φύσημα, πρώτη ἀπ' ὅλους τὸν εἶδε μία γυναίκα. Ἡ Εὐα! Ἔτσι θά ποῦμε σήμερα, τὴν Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων, ὅτι ἡ πρώτη πού εἶδε τὸν ἀναστάντα Κύριο, τὸν δεύτερο Ἀδάμ, ἦταν μία γυναίκα, ἡ Μητέρα Του Παναγία, ἡ Θεοτόκος. Αὐτό βέβαια δὲν φαίνεται καθαρὰ στά Εὐαγγέλια, λέγεται ὅμως «*συνεσκιασμένως*», ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς· καί μέ τὴν ἐρμηνεία πού κάνει τό πράγμα γίνεται φανερό. Ὅπως λέγει ὁ ἅγιος, «*πρῶτη ἀπ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως ἦταν σωστό καὶ δίκαιο, τό μήνυμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου τό δέχθηκε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο ἢ Θεοτόκος καὶ αὐτὴ εἶδε πρὶν ἀπ' ὅλους τὸν ἀναστάντα καὶ ἀπήλαυσε τὴν θεία Του ὁμιλία. Καὶ ὄχι μόνο τὸν εἶδε μέ τοὺς ὀφθαλμοὺς Τῆς καὶ τὸν ἄκουσε, ἀλλὰ καὶ πρώτη καὶ μόνη ἤγγιξε τὰ ἄχραντα πόδια Του, ἔστω καὶ ἂν οἱ Εὐαγγελιστὲς δὲν τὰ λέγουν φανερά ὅλα αὐτά, μὴ θέλοντας νὰ φέρουν ὡς μάρτυρα τὴν Μητέρα, γιὰ νὰ μὴ δώσουν ἀφορμὴ στοὺς ἀπίστους*».

2. Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων σήμερα, ἀδελφοί χριστιανοί! «Μυροφόρες» εἶναι οἱ γυναῖκες ἐκεῖνες πού ἀκολουθοῦσαν τὸν Κύριο μαζί μέ τὴν Μητέρα Του, ἔμειναν μαζί Τῆς κατὰ τὴν ὥρα τοῦ σωτηρίου Πάθους, καὶ φρόντισαν νὰ ἀλείψουν μέ μύρα τό Σῶμα τοῦ Κυρίου. Τὴν ὥρα πού ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος κατέβασαν ἀπὸ τὸν Σταυρό τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ὅπως μᾶς εἶπε σήμερα τό Εὐαγγέλιο, καὶ τυλιγμένο μέ καθαρὴ σινδὸνα καὶ ἐκλεκτὰ ἀρώματα τό τοποθέτησαν σὲ λαξευτό μνημεῖο, παρευρίσκονταν ἐκεῖ καὶ παρατηροῦσαν ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, πού καθόταν ἀπέναντι τοῦ τάφου. Αὐτὴ, «ἡ ἄλλη Μαρία», λέγει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀποδεικνύοντάς το μάλιστα, εἶναι ἡ Θεομήτωρ, ἡ Παναγία. Δὲν παρευρίσκονταν δὲ μόνο αὐτὲς παρατηρώντας ὅταν ἐνταφιαζόταν ὁ Κύριος, ἀλλὰ καὶ ἄλλες γυναῖκες, ὅμως μᾶς τό λέει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (βλ. 23,35) καὶ μάλιστα καὶ κάποιες γυναῖκες ἀπὸ τὴν Γαλιλαία. Ἦταν πολλές, λοιπόν, οἱ Μυροφόρες, καὶ ἦρθαν στὸν τάφο ὄχι μιὰ φορὰ, ἀλλὰ καὶ δύο καὶ τρεῖς φορές. Ἔρχονταν σὲ συντροφίες, ἀλλὰ ὄχι οἱ ἴδιες· στὸν ὄρθρο ἦρθαν ὅλες, ἀλλὰ ὄχι τὸν ἴδιο χρόνο ἀκριβῶς. Ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἦρθε πάλι μόνη τῆς καὶ ἔμεινε περισσότερο. Κάθε Εὐαγγελιστὴς λέγει γιὰ τὸν ἐρχομὸ μερικῶν μόνο Μυροφόρων καὶ παραλείπει τίς ἄλλες. Γι' αὐτό φαίνεται ἡ κάποια ἀσάφεια στοὺς Εὐαγγελιστὲς. Λέγει ὅμως ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ὅτι, ὅπως τό υπολογίζει καὶ συνάγει ἀπὸ ὅλους τοὺς Εὐαγγελιστὲς, πρώτη ἀπ' ὅλες ἦρθε στὸν τάφο τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἢ Θεοτόκος, ἔχοντας μαζί Τῆς τὴν Μαγδαληνὴ Μαρία. Καὶ τό συμπεραίνει πάλι ἀπὸ τὴν ἔκφρασι τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου (βλ. 28,1-10), «*ἦλθε ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ ἡ ἄλλη Μαρία*», γιὰ νὰ ἰδοῦν τὸν τάφο. Καὶ λέγει πάλι ὅτι, «ὅπωςδὴποτε» («*πάντως*») Αὐτὴ «ἡ ἄλλη Μαρία» ἦταν ἡ Θεομήτωρ. Ἡ Θεοτόκος. Ὅπως γνωρίζουμε ἔγινε μέγας σεσημῶς καὶ ἄγγελος Κυρίου κατέβηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ κύλισε τὸν μέγα λίθο ἀπὸ τὴν

*βλ. ΕΠΕ, Γρηγορίου Παλαμᾶ, τόμ. 9ος, Ὅμιλία ΙΗ΄.

θύρα του μνημείου και καθόταν πάνω σ' αυτόν μέ μορφή άστραφτερή. "Όλες οι άλλες Μυροφόρες γυναίκες ήρθαν μετά τον σεισμό και βρήκαν τον τάφο άνοιγμένο και την πέτρα άποκυλισμένη. Η Θεοτόκος όμως Παναγία έφθασε στον τάφο την στιγμή που γινόταν ο σεισμός και άνοιγόταν ο τάφος. Από τον σεισμό τρόμαξαν οι φύλακες του τάφου και έφυγαν, ενώ η Παναγία καθόταν εκεί και έντρυφούσε στην θέα («ή δέ Θεομήτωρ άδεέστερον ένετρύφα τή θέα»)! «Έγώ πάντως νομίζω – λέγει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς – ότι για την Θεοτόκο άνοιχθηκε ο ζωηφόρος εκείνος τάφος. Και ότι για αυτήν άστραπτε έτσι ο άγγελος, ώστε, αν και η ώρα ήταν άκόμη σκοτεινή, Αύτή, μέ τό πλούσιο φώς του άγγέλου, είδε όχι μόνο τον τάφο κενό, αλλά και τά έντάφια νά είναι τακτοποιημένα και νά μαρτυρούν την έγερση του ένταφιασθέντος».

3. Αύτός ο άγγελος, λέγει μέ βεβαιότητα ο άγιος Γρηγόριος, ήταν ο αρχάγγελος Γαβριήλ. Γιατί επειδή αύτός κατά τον Εύαγγελισμό είχε πει στην Παρθένο Μαριάμ, «μή φοβάσαι, Μαρία, γιατί βρήκες Χάρη από τον Θεό» (Λουκ. 1,30), έπρεπε και πάλι τώρα αύτός νά έλθει και νά Της αναγγείλει την από τους νεκρούς άνάσταση του σαρκωθέντος άφράσως άπ' Αύτην Υιού του Θεού.

"Όταν έφυγαν από τό μνημείο οι Μυροφόρες έφυγαν «μετά φόβου και χαράς μεγάλης», σημειώνει ο Εύαγγελιστής (Ματθ. 28,8). Κατά την έρμηνεία πάλι του άγιου Γρηγορίου του Παλαμά, ο μέν φόβος άρμόζει για την Μαγδαληνή Μαρία και γενικά για τίς άλλες Μυροφόρες, που είχαν έρθει έως τότε μαζί, ενώ η Παναγία είχε την μεγάλη χαρά, γιατί κατενόησε τά λόγια του άγγέλου και παραδόθηκε ολόκληρη στό Φώς, ως τελείως καθαρή και θείως χαριτωμένη, που ήταν. Μετά τον εύαγγελισμό αύτό για την άνάσταση του Κυρίου, ή μέν Μαρία ή Μαγδαληνή σαν νά μήν άκουσε καν τον άγγελο, άφού άλλωστε ούτε εκείνος μίλησε για αύτην. Διαπίστωσε μόνο τον κενό τάφο και έτρεξε προς τον Σίμωνα Πέτρο και τον άλλο μαθητή, όπως λέγει ο Εύαγγελιστής 'Ιωάννης. Η Θεομήτωρ όμως Παναγία, μαζί και μέ άλλες Μυροφόρες, έφευγε από τον τάφο. Και ιδού, όπως λέγει ο Εύαγγελιστής Ματθαίος, «τίς συνάντησε ο 'Ιησούς λέγοντας, "χαίρετε"»!

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι πριν από την Μαρία την Μαγδαληνή ή Θεοτόκος Παναγία μας είδε τον Υιό Της τον 'Ιησού και όταν σταυρώθηκε και όταν έτάφη και μάλιστα θά δούμε τώρα ότι Τόν είδε πρώτη και όταν αναστήθηκε. Ναί! Η Παναγία ήταν που συνάντησε πρώτη από τίς άλλες τον αναστάντα Κύριο και τον αναγνώρισε και του έπιασε τά πόδια Του και έγινε Απόστολός Του προς τους Άποστόλους και όχι ή Μαγδαληνή Μαρία. Αύτή δέν ήταν μαζί μέ την Μητέρα του Θεού και τίς άλλες Μυροφόρες όταν τίς συνάντησε ο 'Ιησούς έπιστρέφοντας από τον τάφο και Τόν προσκύνησαν. Η Μαγδαληνή Μαρία, όπως μάς τό λέει ο Εύαγγελιστής 'Ιωάννης, έτρεξε προς τον Σίμωνα Πέτρο και προς τον άλλο μαθητή, τον όποιο άγαπούσε ο 'Ιησούς, και είπε σ' αυτούς, «έσήκωσαν τον Κύριο από τό μνήμα και δέν γνωρίζουμε που τον έβαλαν». Δέν γνωρίζει, δηλαδή, τίποτε άκόμη για την άνάσταση, ενώ ή Μητέρα του Χριστού, ή Θεοτόκος, και οι άλλες Μυροφόρες, που ήταν μαζί Της, είχαν δει και είχαν προσκυνήσει τον αναστάντα Κύριο. Η Μαγδαληνή Μαρία άργότερα, άφού πήγε στον Πέτρο και τον 'Ιωάννη, έπειτα ήρθε πάλι μόνη στον τάφο και τότε άξιώθηκε νά δει τον αναστάντα Κύριο και έστάλη και αύτή ως άπόστολος προς τους Άποστόλους, και λέγει σ' αυτούς, «ότι είδε τον Κύριο, που είπε σ' αύτην αύτά» ('Ιωάν. 20,18).

Σύμφωνα μέ την παραπάνω πατερική έρμηνεία είναι συντεθημένος και ο ύμνος, που ψάλλουμε την περίοδο αύτή: «Ο άγγελος έβόα τή Κεχαριτωμένη, Αγνή Παρθένε, Χαίρε και πάλιν έρώ Χαίρε, ο Σός Υιός άνέστη τριήμερος έκ τάφου».

Μέ πολλές εύχές,
† Ο Μητροπολίτης Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως 'Ιερεμίας